

Simuna läheb UNESCO kultuuripärandi kaardile

Lääne-Virumaal Simuna lähistel olevad Simuna-Võivere triangulatsiooni baasjoone kaks otspunkti lähevad loodetavasti koos Struve Tartu meridiaaniga UNESCO kultuuripärandi nimekirja. Niisuguse ettepaneku tegi Soome kultuuriminister Tanja Karpela möödunud kolmapäeval UNESCO kultuuripärandi komiteele.

Karpela tegi seda BNS-i teatel kümne riigi valitsuste ja Maamõõtjate Rahvusvahelise Föderatsiooni (FIG) nimel. Maail-

maorganisatsiooni kultuuripärandi nimekirja kandmise otsus selgub järgmise aasta juuniks.

Soome kultuuriminister esitas taotluse Norra, Soome, Rootsi, Venemaa, Eesti, Läti, Leedu, Valgevene, Ukraina ja Moldova valitsuse nimel.

Eestis on Struve meridiaanikaare 22 punktist säilinud kolm, neist kaks Simuna lähistel. Kolmas, kõige tähtsam asub Tartus. Seal kasutas teadlane oma mõõtmistel tähetorni kupli tsentris olevat punkti, mille projekt-

siooni asukoht on märgitud kupli all oleva ruumi põrandale.

Tartu Ülikooli tähetorni läbi-va meridiaanikaare 2820 kilomeetri pikkuse lõigu määramiseks tehtud triangulatsiooniahela välimõõtmised toimusid akadeemik Wilhelm Struve juhendamisel aastail 1816-1855. See tähendas nn Vene-Skandinaavia kraadimõõtmist mööda Tartu meridiaani Doonau suudmest kuni Põhja-Jäämereni.

Need hämmastasid tolleaegset teadusmaailma oma

titaanliku töö ja mõõtmise äärmise täpsusega.

Simuna ja Võivere tähised on säilinud siiani tänu kohaliku mõisniku entusiasmile ning talupoegade ja kultuuriinimeste heatahtlikkusele.

Ühte mõõtmisel kasutatud baasjoone punkti tähistab Simuna lähedal maantee ääres olev põllukivist sammas ja Võivere külast maantee ja vana tuuleveski lähedal paekivist laotud alus, kus kunagi asus otspunkti tähis. (VT)